

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XXVIII. sed defenditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

uero, id est de sua substantia secreto, ante Luciferum genuit illud, quando dixit: *Fiat lux.*

XXVI. Est apud Origenem Hom. 1. in Ilaiam, duo Seraphim quibus solum Dei stipatum uidisse se scribit Propheta, ea esse Christum, & Spiritum sanctum. Idem iteratur libr.

Hier. lib. in Ilaia. 4. cap. 2. Hieron. in Epist. 6. ad Pamm. Ocean.

1. *εἰς ἀρχαίαν*, cap. 3. ubi & auctorem expositionis hujus Ebraum magistrum laudat, & libr. 4. cap. 2. Verba ipsa dat Iustinianus in calce Epistolæ ad Menam. Impia ergo ea quæque est, & detestanda interpretatio Homilia sequentis, qua Davidem Christum esse docet. Impia etiam ea quam libr. 1. *εἰς ἀρχαίαν*, cap. 3. damnata ab Hieronymo sententia subjunxit. Talis utraque est: Dicebat autem *εἰς ἀρχαίαν* & Ebraus magister quod duo illa Seraphim, quæ in Ilaia senioris alis describuntur, clamantia ad triuicem, & dicentia: Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth, de Vnigenito Filio Dei & Spiritu sancto essent intelligenda. Nos vero putamus etiam illud quod in Cantico Abacuc dictum est: *In medio vel duorum animalium, vel duarum uitarum cognosceris; de Christo & de Spiritu sancto sentiri debere.* Omnis enim sapientia de Patre reuelante Filio in Spiritu sancto cognoscitur, ut ambo quæ secundum hoc vel animalia, vel uitæ dicuntur, causa sapientie Dei Patris existant. Similiter impia & hæc interpretatio, qua oliuæ duæ candelabri aurei, quod uidisse se narrat Zacharias cap. 4, Filius & Spiritus sanctus exponuntur; media vero lampas, Deus Pater (cujus ad dextram & sinistram esse Christum & Spiritum sanctum non sine blasphemiam dici posse ait Hieronymus) rami sive spicæ oliuarum, Incarnatio Christi, & similitudo columbæ Spiritus sancti. Sin ut Davidem Christi typum esse, & ut animalia, vel vitas, vel oliuas candelabri, sic & Seraphimos Ilaie anagogice Christi & Spiritus sancti symbola esse voluit Origenes, ut certe voluit, vanæ sunt Hieronymi querelæ. Clarius id etiam sequentia demonstrant, in quibus per hæc verba: *plena est omnis terra gloria eius*, aduentum Christi significari scribit Origenes: certum est enim eum cujus gloria plena illic esse dicitur terra, hunc ipsam esse Dominum Deum Sabaoth; Christum autem eum esse cujus gloria plena est terra, Origenes censuit. Christum igitur creditur ipsum esse Dominum Deum Sabaoth. Hoc si fit, Christo ipsi adstitisse Seraphimos, non unum ex illis Christum fuisse Origenes existimauerit. Incausum igitur fingit Haymo Alberstatensis in libro De reorum Ecclesiasticarum memoria, Origenianis hæc esse Operibus inserta à malevolis; vel si Origenem auctorem habent, dubitanter fuisse proposita.

Hieron. in Zach. 4.

XXVII. Photius Cod. 8. errores referens librorum *εἰς ἀρχαίαν*, hos ait libro primo contineri: *ἀνασταν ἰδοὺ τὴν πατέρα αὐτοῦ πάντων τῶν ὄντων, καὶ δι' αὐτὸν ἡμεῖς τὸ λογικὸν κίνημα, καὶ τὸ πνεῦμα μέγα κίνημα τῶν στοιχείων.* Peruadere quidem Patrem quacunque sunt, Filium vero res duntaxat rationis participes, Spiritum sanctum ea tantum qua salutem adepti sunt. Codice vero 106, narrat Theognostum Alexandrinum Origenis dogmata propugnante libro Hypotyposeon locundo dixisse Filium τῶν λογικῶν ὡσὺν ἐπινοήσεων Ratione duntaxat præditi rebus præesse. Athanasius in libro quem scripsit in Matth. 12. 32, ad Novati hæresim hæc accedere docet, Origenemque & ejus sectatorem Theognostum explodit. Amaris etiam defricat ipsum conuictiis Theophilus in 1. Paschali, & ratione ac auctoritate commenta illa conuellit. Quæ & leviter perstringit Hieronymus in Epist. ad Auit. Suis vero ipsius verbis coarguit Iustinianus ad calcem Epistolæ ad Menam, talia è libr. 1. *εἰς ἀρχαίαν* representans: *Quod Deus quidem & Pater omnia continens ad unumquodque etiam peruenit, esse uniuersique impertiens de suo: quod vero præter Patrem Filium ad sola rationabilia peruenit, est enim secundus à Patre: adhuc etiam minor est Spiritus sanctus ad solos sanctos perueniens. Ita ex hoc major est potestas Patris præ Filio & Spiritu sancto, ampliorque illi præ Spiritu sancto; ac rursus præstantior sancti Spiritus potestas præ alijs entibus sanctis.* Ex hoc dogmate aptum est quod ait Tom. 1. in Iohann. pag. 29. Christum eatenus lucem esse, quatenus mentes rationis participes illustrat. Atque item illud quod in 1. *εἰς ἀρχαίαν* Rufiniana interpretationis reperio: *In illis solis arbitror esse opus Spiritus sancti, qui jam se ad meliora convertunt, & per vias Iesu Christi incedunt, id est, sunt in bonis actibus, & in Deo permanent.* Et paulo inferius: *Hoc ergo pacto operatio virtutis Dei Patris & Filij indiscrete super omnem protenditur creaturam, Spiritus sancti vero participationem à sanctis tantummodo haberi inuenimus.* Et libr. 7. in Epist. ad Rom. Tamen quod & ille (Christus) pro impijs mortuus est: sic enim & ipse Paulus ostendit, cum dicit: *Adhuc enim Christus cum infirmi essemus, secundum tempus pro impijs mortuus est: sanctus autem Spiritus non pro impijs jam interpellat, sed pro sanctis.* Quibus omnibus id sibi vult, Patrem in omnibus quæ sunt operari, quia totius divinitatis, sive existentia (sic enim loqui liceat) principium est; Filium, qui & *ὁ υἱός ἐστιν*, hoc est juxta Origenis expositionem, ratio, in ijs solum quæ ratione prædita sunt, vim suam experiri; Spiritus, qui à sanctitate proprium sibi cognomen habet, vim *ἀγιαστικόν* ad sanctos duntaxat pertinere.

Orig. lib. 1. *εἰς ἀρχαίαν* cap. 3.

XXVIII. Atque hæc *ὑποτύπωσις* ita sumpta vix est ut reprehensionem effugiant. At si quis ad mentem potius Origenis quam ad verba attenderit, aliter sentiet. Quamvis enim una eademque sint factæ Trinitatis extranea opera, & quidquid agit in rebus externis Pater, hoc agat & Filius, hoc & Spiritus sanctus; quadam tamen Patri assignari solent, alia

fluunt, etiam in rebus internis. Quod si quis ad mentem potius Origenis quam ad verba attenderit, aliter sentiet. Quamvis enim una eademque sint factæ Trinitatis extranea opera, & quidquid agit in rebus externis Pater, hoc agat & Filius, hoc & Spiritus sanctus; quadam tamen Patri assignari solent, alia

fluunt, etiam in rebus internis. Quod si quis ad mentem potius Origenis quam ad verba attenderit, aliter sentiet. Quamvis enim una eademque sint factæ Trinitatis extranea opera, & quidquid agit in rebus externis Pater, hoc agat & Filius, hoc & Spiritus sanctus; quadam tamen Patri assignari solent, alia

fluunt, etiam in rebus internis. Quod si quis ad mentem potius Origenis quam ad verba attenderit, aliter sentiet. Quamvis enim una eademque sint factæ Trinitatis extranea opera, & quidquid agit in rebus externis Pater, hoc agat & Filius, hoc & Spiritus sanctus; quadam tamen Patri assignari solent, alia

fluunt, etiam in rebus internis. Quod si quis ad mentem potius Origenis quam ad verba attenderit, aliter sentiet. Quamvis enim una eademque sint factæ Trinitatis extranea opera, & quidquid agit in rebus externis Pater, hoc agat & Filius, hoc & Spiritus sanctus; quadam tamen Patri assignari solent, alia

fluunt, etiam in rebus internis. Quod si quis ad mentem potius Origenis quam ad verba attenderit, aliter sentiet. Quamvis enim una eademque sint factæ Trinitatis extranea opera, & quidquid agit in rebus externis Pater, hoc agat & Filius, hoc & Spiritus sanctus; quadam tamen Patri assignari solent, alia

fluunt, etiam in rebus internis. Quod si quis ad mentem potius Origenis quam ad verba attenderit, aliter sentiet. Quamvis enim una eademque sint factæ Trinitatis extranea opera, & quidquid agit in rebus externis Pater, hoc agat & Filius, hoc & Spiritus sanctus; quadam tamen Patri assignari solent, alia

fluunt, etiam in rebus internis. Quod si quis ad mentem potius Origenis quam ad verba attenderit, aliter sentiet. Quamvis enim una eademque sint factæ Trinitatis extranea opera, & quidquid agit in rebus externis Pater, hoc agat & Filius, hoc & Spiritus sanctus; quadam tamen Patri assignari solent, alia

fluunt, etiam in rebus internis. Quod si quis ad mentem potius Origenis quam ad verba attenderit, aliter sentiet. Quamvis enim una eademque sint factæ Trinitatis extranea opera, & quidquid agit in rebus externis Pater, hoc agat & Filius, hoc & Spiritus sanctus; quadam tamen Patri assignari solent, alia

